Селищенскія казармы
Въ лавку Г. Т. Зубова, для г-на А.

Zaimeeschu Awises.

Isnahk 7 reises nedelâ. ○ 93. gada gahjums.

Maksâ:
Eksped. ijâ ſanemot
par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . . — „ 60 „
par 1 mehneſi . . — „ 25 „

Maksâ pa pastu peesuhtot un pilsehtâ mahjâ peesuhtot:
par 1 gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „
par 2 mehneſcheem — „ 50 „

Maksâ uſ abrſemem:
par 1 gadu . . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 5 „ 60 „
par 1/4 gadu . . 3 „ 30 „
par 1 mehneſi . . 1 „ 50 „

Sludinajumi maksâ: par ſihku raksti rind. 10 k., 1. puſē u. tekſtâ 30 k.
Adreſes maina maksâ 10 kap.
Numurs maksâ 2 kap.

Redakcija un ekspedicija: Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 44. Telefons 981.
Kantoris: Rigâ, Walnu eelâ 30. Telefons 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 230. **Sestdeen, 30. augustâ.** **1914.**

Baltijas Lauksaimneeku Savstarpigâ Kreditbeedriba
Rigâ, I. Ķēniņu eelâ Nr. 28. Kreevu adrese: Прибалтійское Общество Взаимнаго Кредита Сельскихъ Хозяевъ, Бл. Королевская 28, г. Рига. (479)
Maksâ par noguldijumeem 6% gadâ, uz tekoša rēķina 5%. **Noguldits līdz 30. junijam 2,131,290 rbļ. 10 kap.**
Valde: agronoms **J. Bisseneeks,** tirdzn. zinibu kandidati: **E. Ozoliņš, R. Dutcens.**

Swarigakais no fatura:

Semgaleeschu brihwibas kari 13. gadusimteni.
Muhsu pulku stahwoklis uſ Austrijas robeschas.
Galitscha un Lwowa.
Par Schemaitijas un Kursemes biskapu F. Karewitschu.
Par Malinas apgabala appluhdinaschanu Belgijâ.
Kara lauks Austrijâ.
Kara lauks Austrumu-Pruhsijâ.
Kaujas Franzijâ.
Serbu-melnkalneeschu uſwaras.

Pahrdrukaschana aiſleegta.

Semgaleeschu brihwibas kari 13. gadusimteni.

(Turpinajums)

VII. Semgales patstahwibas beigas.

4. Semgaleeschu pehdejâ uſwara pahr ordeni pee Garoſas 26. martâ 1287. gadâ.

Scho uſwaru ſemgaleeschi eeguwa pahr to ordena spehku, kas wineem pehz Ikschkiles iſpostischanas gahja pakal no Rigas zaur Ikschkili, par ko eepreekschejâ nodalâ teikts. Kaujâ ſemgaleeschi ordena kara spehku neween uſwareja, bet gluschi iſnihzinaja, tà ka tikai rets behglis iſglahbâs. Kauja notika pehz trihs deenu gahjeena no Rigas zaur Ikschkili pahr Daugawu uſ Leelupes puſi. Rihmju kroniſts kaujas weetu tuwaki neapſihmè, bet maſajâ Wartberga kronikâ teikts, ka kauja notikuſi pee Garoſas 26. martâ 1287. gadâ. No ſinam iſredſams, ka kaujas weeta bija uſ Garoſas upes, tuwu pee tagadejâs Emburgas, kur ſemgaleeſcheem no Ikſchkiles ejot wajadſeja eet pahr Leelupi. Scho kauju Rihmju kroniſts aprakſta tik plaſchi un dſejiſki-tragiſki, ſchahdâ kahrtâ:

„Treſchâ deenâ, wakaram peenahkot, ordena kara ſpehks apmetàs lehgerî pee upes meſchâ, gribedams tur atpuhſtees. Meſchs bij beeſs un tadehk nebija wajadſigi nekahdi meeti, kur ſirgus peeſeet. Eetaiſija uguns kurus un peekuſuſchee kaudis un ſirgi apmetàs atpuhſtees. Tad daudſi nolikàs gulet, kas nekad wairs nepahrnahza. Pagani bij ſadſirdejuſchi, ka wineem nahk pakal; wini lika braſcheem waroneem uſluhkot ordena ſpehku un wina nometni. Semgaleeſchu iſluhki peenahza tik tuwu, ka apluhkoja wiſu kara ſpehku. Tuhlit tai paſchâ naktî wini pahrguhja atpakal un ſazija: „Mums ordena kara ſpehks no Daugawas jau peenahzis klaht.“ Tad kahds ſemgaleeſchu kungs ſazija: „Mums wiſeem ſinams, ka ordena kara ſpehks ir nodarijis muhſu ſemei daudſ poſta, tadehk nemſimees kautees, tagad laiks. Ja pahrwareſim brahkus, tad Swehtkalna pilij jaeet bojâ, jo tee tuhdal atſtahs ſcho pili un tad muhſu ſemei buhs meers. Bet mums jaaiſeet no ſawas ſemes, ja ſchi pils paleek. Tad labak lai mirſtam, nekà tà aiſejam poſtâ; tadehk netaupiſim ſawu dſihwibu. Bet gribès mums Deews dot laimi, tad muhſu kara ſpehks ſche beeſgan leels, lai kaujamees ar to kara ſpehku, kas mums no Daugawas nahzis pakal.“ „Schis padoms labs un derigs“, atſauzàs ſemgaleeſchu kara ſpehka ordeni, „un par to wiſi preezajamees“. Tad Ikſchkilê un Rigâ ſanemto laupijumu wini tuhdal aiſſuhtija uſ Semgali un paſchi ari ilgak wairs nekawejàs. Kara ſpehku nopulzinajuſchi, wini kahrtigi gahja wirſû ordena kara ſpehkam.

Pailaban gaiſma auſa. Tad ordena meſtrs ſaſauza brahkus un tee ſanahza pee meſtra, zik ween winu bija, Meſtrs ſahka ar teem apſpreeſtees, bet pirms luhdſa kahdu brahli, lai tas pahrluhko ſargus un waj naw redſamas ſweſchas pehdas. Iſſuhtija iſluhkus, bet tee tuhdal nahza atpakal un teiza: „Eenaidneeks nahk!“ Meſtrs ar behgleem ſehdeja wehl ſapulzê, bet tahdu walodu dſirdebami, wini wairs nekawejàs un ſteidſàs turetees preti. Karogu neſejs brahlis Behrtulis panehma karogu un tuhdal iſgahja kahdâ klajâ weetâ. Brahli ſteidſàs pee karoga. Ari pahreja kara ſpehks pulzejàs ap ſaweem karogeem. Tad ſemgaleeſchu kara ſpehks diſcheni tuwojàs pa meſchu. Brahlis Folmars, pagahnus ee

Karsch un mihlestiba.

Stahsts.

(Turpinajums).

XIX.

Wiſs kluſs platschajâ kara ſlimnizâ. Nakts lampas wahji apgaiſmo balto telpu ar garàm gultu rindam. Pa brihſcham weenâ, otrâ ſtuhrî, weenâ otrâ gultâ atſkan kluſa nopuhta. Naw waidu, lai ſahpes ari zik gruhtas. Kaujas ugunîs noruhditee waroni nes meerigi ſawas ſahpes.

Ar baltu aiſkaru weena no dibena ſtuhreem atdalita ihpaſcha gulta. Nemeeriga tanî karſona murgos mehzajàs no weeneem ſahneem uſ otreem jauna ſeeweete, jaunà kopeja Marija, kura pate wehl neſen atpakal rembinaja zitu zeeſchanas.

Karſoni, beſ ſamanas, winu uſ ſchejeeni pahrneſa Maſchitſcha beedri. Gan gribeja nogahdot uſ ſeeweeſchu ſlimnizu pilſehtâ, bet — iſrahdijàs, ka ta zeetuſi no auſtreeſchu leelgabaleem un tur naw droſchiba. Tad nolehma paturet ſche pat, kur wina pati bij ſtrahdajuſi. Eerihkoja ſtuhrî gultu un eeweetoja winu. Ari tee, kurus wina bij kopuſi, wehlejàs, lai wina buhtu ſche, kaut gan nelaimigà karſona murgos beeſchi ween trauzeja winu meeru.

Atmeſeji bij paſtahſtijuſchi, ſem kahdeem apſtahkleem atmeſtà ſaſlimuſi un tas wehl jo wairak modinaja lihdſzeetibu pret winu. Wiſi noſchehloja waronigo Klenaku. Gadijàs ſtarp eewainoteem diwi no Klenaka agrakeem zihnu beedreem. Tee ſiraja paſtahſtit daudſ ko par wina droſmi, aukſtaſinibu un attapibu karſtos zihnas brihſchos.

— Ja, neleeſchu nekad un nekur netruhkſt, — eewainotee runaja, ſihmedamees uſ Grizko Miloſchn.

Bet kad kahdu beenu ſlimnizâ bohlas meitenes pawadibâ eenahza Klenaks lihdſ ar ahrſtu, tee, kuri winu paſina, bij ne maſumu pahrſteigti.

— Waj tas teeſcham waretu buht winſch? — tee kluſi tſchukſteja.

Bet — tas bij winſch. Wini nebij maldijuſchees.

Uſtraukts, ahtri winſch tuwojàs gultai, kurâ aiſ preekſchkara guleja Marija.

Bijuſchee zihnas beedri ſaprata, ko ſchinî brihdî pahrzeeſch winu waronigais beedris un netrauzeja winu ta ſahpês.

Ja, tur bij wina Marija, bet — ta winu nepaſina. Karſtums azumirkli bij maſinajees. Uſ brihdi wina bij nogrimuſi neſinâ un guleja.

— Tagad netrauzejat winu, — ahrſts teiza: — Winai wiſpirms ir wajadſigs meers.

— Saprotu, — Klenaks atbildeja un noleezees tikai kluſi noſkuhpſtija guletajas peeri: — Mana nabaga Mari...

Kluſi Elga noraudſijàs ſchaî ſkatâ. Neiſprotamas juhtas piidija winu. Tur guleja ſlima, beſ ſamanas ta, kurai peedereja ta wihra ſirds, kuru wina bij eemihlejuſi, eemihlejuſi dſiki, pahr wiſu, ar wiſu ſawas jaunibas newainigo juhtu ſtiprumu. Ja tur ſchis ſlimàs nebuhtu, winai buhtu zeriba reiſ warbuht eenemt tàs weetu. Bet, zik ſawadi, ne uſ azumirkli wina ſchim domam ſewî nelahwa weetu. Wiſa winas buhtne ſazehlàs pret to. Wina neſpehja tik ſemi, tik launi juſt un domat.

„Augſtais Deews, glahb winu!“ wina kluſi tſchukſteja, luhkodamàs uſ ſlimneezi.

-- Eeſim, — ahrſts teiza: — Netrauzeſim winu ar ſawu klahtbuhini.

Wehl reiſ Klenaks uſmeta ſeewai ilgu ſkatu, pilnu beſgaligas mihleſtibas un ſahpju. Tad lehni atkahpàs.

Elga ſekoja winam, un wini, ahrſta pawaditi, atſtahja ſlimnizu.

— Man jums tikai weens luhgums, — ahrâ Elga teiza: — Atkaujat man winu kopt.

Un wina luhdſoſchi uſluhkoja Klenaku. Winu ſlati ſaſtapàs un — ſapratàs.

— Waj tas nebuhs pahr juhſu ſpehkeem? — Klenaks kluſi jautaja.

— Deews man palihdſès, — wina atbildeja, un winas balſî iſſkaneja ſtipra pahrleeziba.

— Es pats jau eſmu jums pateizibu parahdâ, — Klenaks runaja: — Kà lai wehl...

— Par tahdàm leetam ſche nerunaſim, — Elga winu pahrtrauza: — Es domaju, juhs mani ſapratiſat.

— Labi, lai noteek, kà wehlatees, — Klenaks aiſkuſtinats atbildeja.

Winſch ſaprata, kahdu upuri Elga nes, kahdu atteikſchanàs zihnu Eſnemas. Un reiſê ar to tizeja, ka wina ſpehs to neſt un ſewi uſwaret.

Kluſi winſch ſpeeda tai roku.

Wiſs tas noriſinajàs maſ azumirkkos.

Ahrſts, kuram Klenaka un Elgas atteezibas bij ſweſchas, neiſpraſdams winus uſluhkoja.

— Slimneezi projam aiſweſt naw eeſpehjams, winſch teiza: — Wehlak warbuht...

Winſch nodomajis, ka Elga grib to weſt projam.

— To jau mehs ari nedomajam, — Klenaks teiza: — Mahſa Elga paliks pee winas un to kops. Reiſê ar to wina warès ari zitur kur peepalihdſet. Juhs tatſchu to peekauſat?

— Ar leelako preeku, — ahrſts atbildeja, uſluhkodams meitenes nopeetno ſeju: — Es pats parahdiſchu, kas kur un kà darams.

— Buhſchu par to jums daudſ pateizibas parahdâ.

Pehz tam Klenaks atwadijàs un aiſgahja uſmeklet beedrus. Elga palika pee Marijas. Deenas un naktis wina pawadija pee ſlimneezes gultas. Wiſu wina gribeja darit, lai ta taptu weſela. Tai wajadſeja tapt weſelai!

Un kad ſlimneeze pirmo reiſi nahza pee ſamanas, pirmo reiſi ar apſinu apluhkoja apkahrtni, jaunai meitenei aiſ preeka peepluhda azîs aſaras.

(Turpmak wehl.)

raudsijis, broschi skrehja wineem wirsû un wiss winu pulks speedàs winam pakal. Tad tur redseja zehrtam un duram un no pagahneem nokawa daschu labu wihru. No brahku kara spehka ari daudsi karotaji guleja nokauti. Brahlis Folmars waronigi atbehga atpakal pee sawa karoga. Bet winsch sasskubinaja sawu sirgu no jauna un otrreis bewàs pret eenaidneeka. Tad to waroni nokahwa. Bet mestrs ussauza brahkeem, lai tee nahk laukumâ, kursch tomehr bija par masu, tà ka taî bursâ wini kà peederas newareja us zihnu nostahtees. Tad redseja nahkam kahdu leelu pulku brunotu semgaleeschu, no kureem bij jastahjàs preti. Brahli nebij skubinami, wini broschi zihnijàs pee sawa karoga un ari ziti kara wihri bij labprahtigi kahwejees. Bet nahza wehl kahds zits pulks semgaleeschu un eegahja starp brahkeem un winu sirgeem. Brahli greesàs ar sawu karogu pret scho semgaleeschu pulku. Semgaleeschi ordena spehku gluschi eelenza. Tad eesahka kautees un kahwàs ari mestrs. Winu redsam kaujamees, tad nu notika dascha laba bischena zihna. Brahli kahwàs kahjam, bet ari semgaleeschi nebija jahschus. Us abàm pusem gahja gruhti un sarkanus sweedrus redseja speeschamees zauri brunam. Tur dsirdeja sobenus skanam un redseja brunu zepures pahrschkekam un us abàm pusem daudsi nokauti pakrita us kaujas lauka. Abàs pusês krita daudsi braschu waronu. Bet no ordena brahkeem*) schai weetâ 83 babuja galu; tee ziti apklusa kautees. Seschus brahkus eewainotus saguhstija un tikai weens us sirga uslehzis aisbehga, lai gan eewainots. Bet mestru Wilekinu nokahwa; winsch ordeni bija sawaldijis 5 gadus un 5 mehneschus.

Kara lauks bij sarkans no asinim. Tad kas no kaujas ar mokam isglahbàs, tam prahts nesàs behgt us Rigu. Bet semgaleeschi teem dsinàs pakal un weda tos sakertus pakoî; tikai tschaklakee pahrkluwa Rigâ un isstahstija par kara spehka apkauschanu.

Bet ari semgaleescheem notika ta nelaime, kà winu augstakais kungs tika nokauts, un tadehl wineem sazehlàs dusmas us teem brahkeem, kas bija saguhstiti. Weenam tà notika, ka winu ussehja us sirga un meta us winu ar schkehpeem, lihds kamehr tas bija pagalam. Kad tas bija pagalam, tad nehma otru brahli, uslika winu us restem un dsihwu iszepa. Tad 35 brahli bija pagalam un tikai 4 palika dsihwi, lai gan saguhstiti; tos wehlak, kà ari zitus saguhstitos, par naudu ispirka. Tà kauja beidsàs. Semgaleeschi preezajàs, ka wineem tà weizees un wini pateiza Deewam par uswaru. Wini sanehmàs eerotschus un sirgus leelâ naudas wehrtibâ un atgreesàs ar laupijumu un saguhstiteem us sawu semi. Bet pa wisu Sw. Marijas semi schehlojàs, ka mestrs ar brahkeem un kara spehku pagalam apkauti. No 40 ordena brahkeem, kas kaujâ bij isgahjuschi, 35 bija pagalam, 4 saguhstiti un tikai weens isbehga; bet tas semgaleescheem wehlak par to atmaksaja.“

Schi kauja pee Garosas ir weena no slawenakàm semgaleeschu brihwibas karos, jo schai kaujâ wiss ordena kara spehks tika apkauts. Tomehr semgaleeschu galigà wehleschanàs nepeepildijàs. Wini bija zerejuschi, ka tàpat, kà 1260. gadâ pehz Durbes kaujas ordenis atstahja Dobes pili, tà tas tagad aisees no Swehtkalna pils un tad wini warès atgreestees Terwetê un sawu galwas pilsehtu atjaunot, bet tas nenotika. 1260. gadâ ordenis wehl nebij tik stiprs, kà 1287. gadâ. Tagad turpreti, kad ordens bij stipraks un pastahwigi babuja jaunus pastiprinajumus no Wahzsemes (no keisara Rudolfa no Hamburgas), pametumi pee Rigas un Garosas, kur semgaleeschi bija gan apkahwuschi kahdus 50 ordena brahkus un wairakus tuhkstoschus kareiwju, ordeni newareja galigi satrizinàt. Ordena garnisons Swehtkalna pilî palika un semgaleeschi newareja atgreestees Terwetê.

Turpmak wehl.

*) T. i. augstakeem kara wirsneekeem.

Muhsu pulku stahwoklis us Austrijas robeschas.

Neraugotees, ka Lublinas-Holmas frontê Austrija sakopojusi leelus spehkus, pawisam ap 10 armijas korpusus, muhsu pulku panahkumi ar katru deenu top redsamaki. Austreeschu us preekschu eeschana jau tapa aptureta 20. augustâ aiss Lublinas, kur teem usbruka kahda muhsu slawenà pulka bataljoni, strauji, neapturami speesdami austreeschus atpakal, pee kam eesahkàs austreeschu behgschana. Wini nelaidàs nemaz muhsejo tuwumâ, baididamees no schtiku usbrukuma. Muhsejee eenehma winu apzeetinajumus un loschu metejus, kurus austreeschi behgdami atstahja. Pameta wini sche ari weenu no saweem karogeem.

Pee reises austreeschi leeto ari nekreetnu, semisku kara wiltibu, kuru aisleedz starptautiskee karu likumi. Wini pazek baltu karogu, par sihmi, ka pababas, bet kad muhsejee meerigi tuwojas, sahk peepeschi schaut. Leekas, scho negehlibu, tapat kà zitas, wini mahzijuschees no sawas skolotajas Wahzijas.

Saguhstitee austreeschu saldati, slowaki un poki stahsta, ka austreeschu ofizeeri ejot eepakalis rotam un schaudami no rewolwera dsenot sawus pulkus zhnâ. Daschadu tautibu kareiwji teek jaukti, lai neisjeltos nemeeri. Tos pulkos, kur pahrswars slàwu tautibas kareiwjeem, ofizeeri ir wahzeeschi. Pee loschu metejeem ari strahdà tikai wahzeeschi.

Lihds 27. augustam zaur Lublinu aiswesti 10,000 guhstekàu. Daudz winu ir wehl ari paschâ Lublinâ.

Interesantus skatus redz us Lublinas eelam: brauz weenos ratos eewainots muhsu un austreeschu kareiwis, slàws, un abi weens otram ar leelako usmanibu ispalihdsas. Eedsihwotaji isturas loti lihdsjuhtigi pret Austrijas slàweem. Tapat ari muhsu eewainotee stahsta, ka gadijumos, kur tee bijuschi austreeschu warâ, slàwu kareiwji loti labi pret wineem isturejuschees.

Leelu eespaidu us Austrijas poleem atstahjis muhsu Augstà Wirskomandeera ussaukums: Wini tuhlin grosijuschi sawu politiku pret Kreewiju. Usreis pahrtraukta jau eesahktà poku sokolu (strehlneeku beedribu beedru) legionu rihkoschana us zihnu pret Kreewiju. Issudusi ari no poleem naibigà agitazija pret Kreewiju. Bet weens no Galizijas bagatneekeem, kahds Tetmaijers noschahwees, redsedams sawas agitazijas zauri iskrischanu.

Wispahr muhsu stahwoklis sche ir labs, kà to redsam ari no pehdejàm telegramam. Austreeschi nekur neistur muhsu pulku usbrukumu un wisur aizkahpjas. Schi, ka jau agrak rakstits ir austreeschu pehdejà armija. Lihds ar tàs krischanu kritis ari wina pati. To laikam paredz ari pati Austrijas waldiba un tapehz Petrogradas awisês parahdijusês sina par to, ka Austrija labpraht wehletos ari bez Wahzijas sinas noslehgt meeru, nebuhs bez sawa pamata. Austrijas waldiba wehlas glahbt to, kas wehl ir glahbjams. No swara ir ari tas, ka serbi sirdigi pahreet usbrukumâ un eeeet pahr Austrijas robeschu.

Bet, — peesihmè kahda Petrogradas awise, — jautajums ir, waj Austrijas waldibai buhs peeteekoschi daudz duhschibas, usnemtees pildit wisus tos noteikumus, kurus tai zels preekschâ sabeedrotee? Schee noteikumi, protams, preeksch winas nebuhs weegli. Un galwenais no teem ir — Austrija us wiseem laikeem japadara nekaitiga, lai wina newar apbraudet Eiropas meeru. Bet — tas nosihmè tagadejàs Austrijas krischanu. Un — par to wina war pateiktees pati sew — pati sew wina nogreesusi rihkstes.

—np—

Sekschseme

Galitscha un Lwowa.

Kà sinams, abas schis pilsehtas ir eenehmis muhsu kara spehks. Abas atrodas Galizijâ un bij senak Galizijas galwas pilsehtas.

Galitscha atrodas us Dnestras upes, us deenwidu-reetrumeem no Lwowas, un tagad ir masa pilsehtina ar kahdeem 6000 eedsihwotajeem, no kureem puse poki un puse ruteni. Blakus pilsehtinai us augsta kalna stahw senà Galitschas zeetokschna drupas.

No 1140.—1250. gadam Galitscha bij Galizijas walsts galwas pilsehta un winâ dsihwoja un waldija kreewu kuasi no Nurika zilts. 1340. gadâ Galitschu eeguwa poli un 1386. gadâ ungari, no kura laika Galitscha peeder pee Austro-Ungarijas.

Lwowa ir tagad Galizijas administratiwais zentrs jeb galwas pilsehta un atrodas pee Bugas upes peetekas Peltewas jaukâ eelejâ, eeslehgta wisapkahrt no kalneem Lwowai ir kahdi 200,000 eedsihwotaji, no kureem leelakà daka poki un kahdi 30,000 ruteni un 20,000 wahzeeschi. Winâ ir uniwersitate, tekniska augstskola un tirdsneezibas akademija un daudz widus un zitas skolas. Lwowâ ari sapulzejàs Galizijas saeima un atrodàs zitas augstakàs pahrwaldes.

Lwowu dibinaja jeb us winu pahrzehla waldibas sehdekli 1250. gadâ Galizijas kehninsch Daniels. Sawâ pastahweschanas laikâ Lwowa ir peeredsejusi wisadu likteni. 1387. gadâ winu eenehma ungari. No 1458. lihds 1712. gadam eenaidneeki ir 25 reises apsehduschi Lwowu. — 1648. gadâ winu apsehda kasaku atamans Bogdans Hmelnizkis; 1704. gadâ Lwowu eenehma sweedru kehninsch Karlis XII. un 1707. gadâ winâ eegahja Peters Leelais. 1772. gadâ Lwowu eeguwa austreeschi un no ta laika wina peeder pee Austrijas.

Par Schemaitijas un Kursemes biskapu F. Karewitschu,

kursch 2. julijâ aisbrauza us Romu pee pahwesta, pehdejâ laikâ nebija eenahkuschas nekahdas sinas. Tà ka winsch no Romas bija isbrauzis augusta eesahkumâ un bija nodomajis atgreestees zaur Wahziiu, tad domaja, ka winsch kritis wahzu guhstneezibâ. Eewehrojot wahzeeschu eenaidu pret leischeem un latweescheem, daudzi pat domaja, ka biskaps buhs kritis wahzu swehribam par upuri. Tagad sanemtas sinas, ka biskaps lihds Wahzijai naw nobrauzis, bet pehdejâ laikâ usturejees Schenewâ, Schweizê. Tagad winsch greeschas atpakal zaur Italiju, Greekiju, Konstantinopoli un Odesu un sagaidams mahjàs septembra eesahkumâ. Nodomatà Kursemes latweeschu draudschu apmelleschana, kurai wajadseja sahktees jau 16. augustâ Leepajâ, isnahkuschàs aiskaweschanàs un tàpat kara behk laikam schogad newarès notikt, lai gan kursemneeki us augstà gana sanemschanu stipri gatawojàs. Jelgawâ bija paredseta ari basnizas eeswehtischana. Biskapa apmeklejums tad notiks nahkoschâ gadâ.

Maskawa. To trammaju kalpotaju seewas un radineezes, kuri eesaukti kara klausibâ, greesuschàs pee trammaju waldes ar luhgumu, peenemt winas eesaukto weetâ. No luhdsejàm 15 jau peenemtas. Winas sekmem weiz sawu usdewumu.

Baltija.

Kà uabadsigakàm reserwistu un semes fargu gimenem dabut kurinamo no krona meschcem?

Us Wisaugstakàs pawehles pamata no 11. aug. sch. g., truhzigakàm reserwistu un semes fargu gimenem war isdot kurinamo tikai no kritušcheem kokeem krona meschos, kursch kurinamais jaiszehrt un jaisweb paschcem sanehmejeem, bet ne kronim.

Ar luhgumeem, lai isdotu biketi us teesibu, sagatawot malku, jagreeschas teeschi pee tuwakà krona meschkunga, pee tam, kà pastiprinajums par to, ka luhdsejas teescham peeder pee reserwistu un semes fargu nabadsigakàm gimenem, luhdsejàm jastahda meschkungam preekschâ par to atteeziga apleeziba, proti: gimenem, kas dsihwo us laukeem, — no weetejeem semneeku leetu komisareem, — bet gimenem, kas dsihwo pilsehtàs — no polizijas, waj no tàm eestahdem, kuras us to buhs pilnwarotas no gubernatoru kungeem.

Leepaja. Swehtdeenas rihtu pulksten 1/24 Leepajâ, kà „Leep. Atb“ sino, peenahza ar wilzeenu pirmee septini karâ eewainotee: 1) Ewalds Tabaks, Alswiku pagasta, 2) Andrejs Pure, Alschwangas pagasta, 3) Jahnis Rudowitschs, 4) Karlis Schtamers, Talsu pag., 5) Jahnis Musmets, Laidu pag., 6) Frizis Grininsch, Puses pag. un 7) 23 gadi wezais Mikelis Muiskats, Grobinas pag. Eewainojumi teem ir galwâ, rokàs, sahnos un weenam schtika buhreens kahjâ. Eewainojumi ir no granatàm un wisai weegli. Zeetuschos eeweetoja slimnizâ, kuru tee pehz pahrsehjumeem wisi atstahja. Tee babujuschi atwakinajumu no weena lihds diweem mehnescheem, skatotees pehz eewainojumu smaguma. Eewainotee atstahstija, ka kareiwjeem esot loti labs gara stahwoklis, kaujâ tee zihnotees waronigi un wisos waldot stingra pahrleeziba, ka pruhschus uswareschot. Eeejot pruhschu sahdschàs tàs atrodot tukschas. Atstahti weenigi lopu un putna bari, galas esot pahrpiiniba, turpretim maise esot retums. Eewainotee usswehra, ka wahzu saldati gehrbti weeglàs drehbês, semàs kurpês.

Ahrsemes.

Saudejumi pee Scharleruas.

Kaujâ pee Scharleruas frantschu un wahzu armijas kopâ saudejuschas ap **240,000** wihru, pee kam saudejumi abàs pusês bijusch gandrihs weenlihdsigi.

Par Malinas apgabala appluhdinaschanu Belgijâ

awise „Now. Wr.“ raksta, ka apluhdinatais apgabals ir lihds 250 kwadratkilometru leels.

No Luwenas lihds Antwerpenei eet kanalis, kursch usnem weselu rindu Scheldes upes peeteku un sihku upischu. Sche eerihkota sareschgita dambju un sluhschu sistema. Kanalis ir buhwes mahksias meistara darbs un to pastrahdaja inscheneeri Terpelens, Buschê un Berchems 10 gadu laikâ. Pee wiseem dambjeem atrodas milsigas turbinu dinamomaschinas, kuras apgahdà ar elektrisko spehku ne tikai fabrikas Malinas apgabalâ, bet ari tehrauda fabrikas Termondâ un Alostâ; zinka un sudraba eeguhschanas fabrikas ap Kurseli, Spiru un Monsu, Briseles un Gentes kimiskàs fabrikas un raktuwes Scharleruà apkahrtnê. Peepeschà mikslgà uhdens walâ laischana pabeidz wahzeeschu ussahkto senàs Malinas postischanas darbu, bet platà uhdens strahwa noskalos un sagraus fabriku ehkas un aisraus pa Scheldi us jaku augligo semes wirskahrtu wisâ Scheldes eelejâ no Luwenas lihds Antwerpenei, ispostidama tà darbigo un augligo Belgiju un peepluhdinadama wisas akmenoglu raktuwes. Wahzeescheem preeksch sawàm wajàdsibam tagad jawed ogles no Schlesijas, kas aisnem leelu daudzumu dselszela, kursch taga tik wajadsigs prowijanta un kara peederumu weschanai preeksch milsigàs wahzu armijas Belgijâ un Franzijâ. Neilgâ laikâ wisa Scheldes eetela pahrwehrtisees par purwu, pa kuru netikween nebuhs eespehjams pawest smagos wahzu leelgabalus, bet pat seena wesumu. Wahzu armija, kura atrodas starp Briseli, Malinu un Antwerpeni peespeesta steidsigi atkahptees, lai purwi to neatschkirtu no winas bases un lai pee Antwerpenes seenam sem belgeeschu uguns winai nebuhtu janomirst baba nahwê. Wahzeeschi glahbj sawus leelgabalus un zeesch leelus saudejumus no Malinas forteem.

„Latweeschu Awises"

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 30. aug.

(peefuhtitas lihdſ pulkſt. 6 rihtâ).

Kara lauks Auſtrumu-Pruhſijâ.

Auſtrumu-Pruhſijas frontê eenaidneeki turpina nahkt uſ preekſchu. Winu galwenais uſbrukums wehrſts pret Maſuru eſeru apgabalu.

Miſchizas Horſcheles tuwumâ **muhſu pulki atſita wahzeeſchus, pee kam nodarija teem ſmagus ſaudejumus.**

Belgeeſchi uſbruhk wahzeeſcheem.

Amſterdamâ, 28. auguſtâ. No Gentes eeraduſchees ſaldati ſtahſta, ka ſtarp belgeeſcheem un wahzeeſcheem noteekot kaujas. No Weternas ſino, ka **belgeeſchi uſbruhkot wahzu pakalejeem pulkeem,** kuri dodas uſ Franziju.

Kaujas Franzijâ.

Londonê, 28. auguſtâ. Preſes birojs ſino, ka kaujas Franzijas kara laukâ wakar turpinajuſchàs. **Wahzeeſchi atſweeſti uſ wiſas linijas.** Generalis Frentſchs ſino, ka anglu pirmà korpuſa kara ſpehks aprazis 200 krituſchus wahzeeſchus un eeguwis 12 loſchu metejus un daudſ ſaguhſtitus. Otrà anglu armija eeguwuſi 350 ſaguhſtitos un weenu bateriju. Wahzeeſchi ir ſtipri zeetuſchi. Saguhſtitee wahzeeſchi ſtahſta, ka winu kara ſpehks ſtipri nokuſis. Anglu kara ſpehks pahrgahja pahr Marnes upi uſ ſeemeku puſi.

Kopenhagenê, 29. auguſtâ. Wahzu wirskortelis ſino, ka uſ auſtrumeem no Pariſes wahzeeſcheem uſbrukuſchi uſ Marnes eenaidneeki pahrſwarâ. Wahzeeſchi turejuſchees diwas deenas, bet kad eenaidneekeem peenahkuſchi wehl jauni ſpehki, tad **wahzu labais ſpahrns tizis atwilkts drukſu atpakal.**

Pariſê, 29. auguſtâ. Ofizials paſinojums. Kreiſâ ſpahrnâ angli un frantſchi pahrgahja pahr Marnes upi ſtarp Fertejuſchuaru, Scharli un Schatotjeru un dſenas pakal eenaidneekam, kas atkahpjas. Angli dodamees uſ preekſchu eeguwa daudſ ſaguhſtito un loſchu metejus. Uſ ſchi kara lauka angli un frantſchi aiſſpeedàs uſ preekſchu **60 kilometrus. Starp Schatotjeru un Witrilefranſu pruhſchu gwardija ir atſweeſta uſ ſeemeleem** lihdſ Sentgondas purweem. Niknas kaujas turpinas ſtarp Malijas (?) nometni un Witrilefranſu. Zentrâ un labâ ſpahrnâ, uſ Ornes upes un Argonas kalnajos naw pahrmainu; pretineeki paleek ſawàs poſizijàs. Pee Nanſas wahzeeſchi eet lehni uſ preekſchu uſ Schatofalenas puſi, bet par to frantſchi gahja uſ preekſchu Schanterufas meſchâ. Saudejumi abàs puſês eewehrojami. Frantſchu kara ſpehka gara un weſelibas ſtahwoklis ir labs. Naw apſtiprinatas ſinas par Mobeſchas zeetokſchna kriſchanu, ko bij ſinojuſchas wahzu awiſes.

Kara Wehſtneſis. Londonê, 29. aug. Preſes birojs ſino, ka wahzeeſchu wiſpahriga atkahpſchanàs turpinotees. Wakar angli pakaldſihdamees **ſaguhſtija 1500 wahzeeſchus** un eeguwa daſchus lelgabalus un loſchmetejus. Wahzeeſchi ſteidſigi atkahpjas uſ auſtrumeem, pee kam pee Suaſonas winiatkahpjas nekahrtibâ.

Tahlaka telegrama ſtahſta, ka ſaguhſtito ir wairak, nekà wakar uſdots. Daſchas wahzu kara ſpehka nodalas ſlehpjas meſchos, atdalijuſchàs no galweneem ſpehkeem. Pakaldſihſchanàs eenaidneekam turpinas.

Anglu uſwara Afrikâ.

Londonê, 29. auguſtâ. Ofiziali ſino, ka pehz ſinam no Niaſas ſemes Widus-Afrikâ wahzeeſchi uſbrukuſchi Korongai, bet pehz ſihwas kaujas **atſiſti** un atkahpuſchees uſ Longmes puſi. Uſ kaujas lauka wahzeeſchi pametuſchi **7 kritu-ſchus** un diwus eewainotus ofizeerus, kuri pehdejee lihdſ ar kara ahrſtu krituſchi anglu rokàs. Krituſcho ne eewainoto ſaldatu ſkaits naw wehl iſſinats. Angli eeguwa **diwus loſchu metejus un diwus lauku leelgabalus.**

Anglija grib faſtahdit 900,000 wihru leelu armiju.

Londonê, 29. auguſtâ. Apakſchnamâ Aſkwits uſſtahjàs ar preekſchlikumu, ka wajadſigs papildinât armiju wehl ar 500,000 wihreem, lai **armijas leelums buhtu 900,000 wihri.** Tagad no ſchi ſkaita iſtruhtſtot wairs tikai 60,000 wihri. Aſkwits iſſaka pahrleezibu, ka wajadſibas gadijumâ jaunu rekrutu peenemſchana atradiſchot tahdu pat peekriſchanu, kà pirmâ, un ka Anglija ſpehj uſſtahdit lihdſ 1,200,000 wihru leelu armiju beſ teritoriala, Indijas un koloniju kara ſpehka. Aſkwits pahrleezinats, ka parlaments atlauſchot wiſus wajadſigos lihdſeklus. Bonars Laws apleezina opoſizijas (konſerwatiwo) gatawibu pabalſtit waldibas preekſchlikumu.

Wahzeeſchi nogremdejuſchi ſomu twaikoni „Uleaborg".

Kara Wehſtneſis. Stokholmâ, 29. aug. Somutwaikoni „Uleaborg", kurſch no Somijas brauza uſ Sweedriju, pirmdeenas wakarâ apturejuſi wahzu torpedu laiwa. Wakar „Uleaborga" aſtoni paſaſcheeri, wiswairak banu juhneeki, eeradàs Karlskronâ un iſſakàs redſejuſchi, ka wahzeeſchi atklahjuſchi uſ „Uleabborgu" uguni un to **nogremdejuſchi.** Wiſi paſaſcheeri pahrweſti uſ kreiſeri „Augsburg", kurſch brauzis uſ Danzigu. Tur paſaſcheeri zelti malâ, iſnemot anglus, kreewus un frantſchus, kas bij „Uleaborga" kuga laudis, kuri areſteti.

Angku kreiſeri „Paſſinder" nogremdejuſi wahzu ſemuhdens laiwa.

Londonê, 28. auguſtâ. Ir iſmeklets un atraſts, ka kreiſeri „Pſſinder", par kuru ſinoja, ka tas 20 juhdſes no Skotijas peekraſtes uſduhrees uſ mines, ihſtenibâ ir nogremdejuſi wahzu ſemuhdens laiwa.

Wahzu kara flote ſlehpjas.

Londonê, 28. auguſtâ. Admiralitates ſinojums. Wakar un ſchodeen daudſ anglu eſkadres un flotilas iſbrauza wiſu Seemeku juhru lihdſ Helgolandes lihzim, bet wahzu flote nemehginaja trauzet anglu eſkadru operazijas. Juhrâ netika manits neweens wahzu kugis.

Holandeeſchi ſpreeſch par neitralitates lauſchanu.

Amſterdamâ, 28. auguſtâ. Agrakais Holandes kara miniſtris Kolenzs, apſpreedams awiſês tagadejo kritiſko ſtahwokli, iſſakas, ka Holandei wajadſigs atteiktees no neitralitates, jo eſot labaki, ja eeguhſt balſu Eiropas konzertâ, kad tiks pahrtaiſita Eiropas ſemes karte.

Serbu-melnkalneeſchu uſwaras.

Zetinjê, 28. auguſtâ. Melnkalneeſchu kara ſpehks iſdſina auſtreeſchus no wiſa apgabala ſtarp Fotſchu un Uſtipratſchu (?) Boſnijâ. Atkahpjotees auſtreeſchi iſpoſtija tiltu pahr Drinu un apzeetinajuſchees uſ kreiſâ kraſta, ſahka apſchaudit ar leelgabaleem labo kraſtu, bet winu artileriju drihſ apkluſinaja.

Belgradê, 29. auguſtâ. **Belgradê par Semlinas eenemſchanu leelas gaviles**; pilſehta ir flagota; laudis no paaugſtinajumeem ſkatas uſ kara ſpehka pahreeſchanu pahr upi; katedralê notureja pateizibas deewkalpoſchanu; prinzim Georgam tauta ſarihkoja juhſmigas owazijas; par Semlinas eenemſchanu ſihkumi wehl naw ſinami; kahjneeku neatlaidigais un waronigais uſbrukumus un leelgabalu labi mehrketâ uguns buhs bijuſchi Semlinas ahtràs kriſchanas zehloni; auſtreeſchu pretoſchanàs Semlinâ turpinajàs lihdſ plkſt. 4 rihtâ.

Belgradê, 28. auguſtâ. Serbu eeſtahdes uſaizinaja Semlinas un eenemto apgabalu eedſihwotajus atgreeſtees atpakal pee meeriga darba un padotees ſerbu likumeem, kuri dod eedſihwotajeem pilnigu brihwibu un nodroſchina ihpaſchuma neaiſſkaramibu. Semlinâ palikuſchi tikai ſerbu tautibas eedſihwotaji.

Petrogradâ, 29. auguſtâ. Serbu kara ſpehku operazijas turpinas ar labeem panahkumeem. Dabutas ſinas, ka Gorodkas apgabalâ nowehrota wahzu kara ſpehka peedaliſchanàs.

Kara lauks Auſtrijâ.

Kara Wehſtneſis, 29. auguſtâ. No Augſtâ Wirskomandeera ſchtaba:

Eenehmuſchi ar ſchturmi apzeetinatu poſiziju Opole Turobina, muhſu pulki 28. auguſtâ wajaja tahlak eenaidneeku, pee kam daſchi pulki **zihnidamees gahja lihdſ 30 werſtis tahlak.** Muhſu jahtneeki uſbruka eenaidneekam no muguras. — **Tomaſchewu eenehma pehz ſihwas kaujas.** Starp Kreewu Rawu un Dneſtru turpinas ſihwas kaujas.

Kara Wehſtneſis. Petrogradâ, 29. aug. Muhſu kara ſpehka operazijas auſtreeſchu reetrumu armijas **ſpahrnos un mugurâ** noriſinas ar panahkumeem. Pee Rawaruſkas **apeets auſtreeſchu armijas weens ſpahrns.**

Wahzeeſchi turpina pahrwehſt kara ſpehku uſ auſtrumeem.

Kara Wehſtneſis. Petrogradâ, 29. aug. Wahzijâ no jauna ſagaida paſaſcheeru kuſtibas aptureſchanu ſtarp 30. auguſtu un 7. ſeptembri, jo taî laikâ nodomata kara ſpehka pahrweſchana uſ **auſtrumeem,** uſ kureeni ari tagadeet wilzeeni ar ſemes ſargeem. Sanemtas ſinas, ka preekſch wahzu ſemes ſargeem truhkſt eerotſchu. Semes ſargos peenem ſawwalneekus ari wezakus par 45 gadeem. Wahzu kara ſpehkâ, kas Belgijâ, ir 15 un 16 gadu wezi jaunekli.

Kopenhagenê, 28. auguſtâ. No Wihnes ſino, ka auſtreeſchu kara lidotaji Flaſſigs un Wolfs nokauti ſeemeku kara laukâ.

Kopenhagenê, 28. auguſtâ. Wolfa agentura ſino, ka keiſara Willuma jaunakais dehls prinzis Joachims eewainots ar ſchrapneli.

Londonê, 28. aug. Lordu nams, ſkatijis zauri daſchus ſihkus likumprojektus, atlika ſehdes lihdſ 1. ſeptembrim. Runâ, ka parlamenta ſehdes ſlehgs 3. ſeptembrî.

Bordo, 29. auguſtâ. Franzijas waldiba ſtingri proteſtê pret iſpaudumu, ka frantſchu un anglu kara ſpehks leetojot dum-dum lodes un kerotees pee lihdſekleem, kas runâ preti ſtarptautiſkeem lihgumeem.

Ramâ, 29. auguſtâ. Pruhſijas **Prinzis Joachims eewainots ar ſchrapneli,** kas gahjis zaur labo gurnu, bet kaulu naw kehris. Prinzis peedalijàs kauſâ kà ordonanz-ofizeers.

Tſchifâ, 28. auguſtâ. Japani uſſpridſinajuſchi daudſ fugaſu (ſemê eeraktas mines); japanu lidmaſchina, iſſkatijuſi Dſintawas apzeetinajumus, atgreeſàs laimigi atpakal, lai gan bij kerta no 15 lodem. Dehl ſtipràm leetus gahſem japanu uſbruk ſchanas darbi ir aptureti.

Tokijâ, 29. auguſtâ. Uſ ſchejeeni atſaukti uſ ahrkahrtigu apſpreeſchanos kolonial-leetàs Korejas, Kwantunas un Formoſas generalgubernatori.

Waſchingtonâ, 29. auguſtâ. Wilſons ſanehma no amerikanu wehſtneeka Londonê telegramu, kurâ ſino, ka pehz wehſtneeka pahrleezibas Anglija nolehmuſi agrak neſlehgt meera, pirms Wahzija nebuhs galigi ſakauta.

Kopenhagenê, 29. auguſtâ. No Meiningenes ſino, ka pee Mobeſchas zeetokſchna kritis Sakſchu-Meiningas leelherzogeenes brahlis **herzogs Ernſts.**

Londonê, 29. auguſtâ. Anglu kara kugis ſaguhſtijis Kanalâ wahzu tſchetrmaſtu kugi „Uranija", kurſch brauzis uſ Antwerpeni ar nitrata lahdinu 35,000 mahrzinu wehrtibâ. Zits kara kugis ſaguhſtijis wahzu ogku kugi ar 5000 tonam Welſas ogku.

Londonê, 29. auguſtâ. Seemeku juhrâ gahja bojâ, laikam uſ mines uſdurdamees, twaikonis „Otawa" ar 22 kuga laudim.

Johanisburgâ, 29. auguſtâ. Ogku raktuwês atraſtas ſprahgſtoſchas weelas, kadehl atlaiſti wiſi wahzeeſchi un auſtceeſchi, kas ſtrahdaja raktuwês. Raktuwes apſargâ.

Riga.

Rigas mahzibas apgabala kuratoram tautas apgaismoschanas ministrija usdewusi ruhpetees tekoschâ mahzibas gadâ puisenu mahzibu eestahdes par pastiprinatu wingroschanos mahzibu schauschanas weidâ. Schi pawehle isdota wispahr walsti. p.

Pilsehtas walde prekrituši trakteerneeku luhgumam pehz atlaujas pahrwehrst trakteerus par alus pahrdotawam. Leeta nodota gubernas pilsehtu leetu komisijas isspreeschanâ un naw domajams, ka ta tam peekritis, kur jau waldiba tik energiski usstahjas pret reibinoschu dsehreenu pahrdoschanu. p.

Cezelts par Rigas-Walmeeras meerteesas apgabalu goda meerteesneši kolegiju sekretors E. Stinzinsis uz nahkoscheem trim gadeem. p.

Rigas hipoteku beedriba seedo Sarkanâ Krusta Rigas nodaloi 5000 rbl. Beedribas eerehdni seedo 2% no sawas algas karâ eesaukto rezerwistu un semes sargu gimenu pabalstischanai. p.

Italijas konsuls issino, ka teem, kuri wehlas zelot uz Italiju, jaisnem wina atlauju. p.

Kreewijas guhstekneem Austro-Ungarijâ suhtamas wehstules un ziti pasta suhtijumi bez pasta nodokla. Tapat wanginekeem atlauts suhtit wehstules un zitus pasta suhtijumus uz dsimteni bez pasta nodokla, kâ tas noteikts Hagas konwenzijâ. p.

Widsemes wahzu fereina walde sino wahzu awisês, ka beedriba nobeidz sawu darbibu un eewadijusi jau pilnigu likwideschanu. p.

Wentejas kanals buhs 30. un 31. augustâ slehgtas. p.

Nogrima EDe dambi pehdas 10 dsilâ weetâ Kreewijas burineeks „Anfis Roberts“, kurom dibenâ nesin kâ eesists zaurums. p.

Ar 2 nedelam aresta administratiwi sodits noma ihpaschneeks A. Gutpelzs Mastu eelâ Nr. 1 par to, ka islizis no dsihwokla rezerwista gimeni, kad ta nemaksajusi ihri mehneši uz preekschu. p.

Wingroschanas kursi Nikolaja gimnasijâ sahksees 2. septembri plkst. 4½ deenâ un turpinasees pa wisu semestri 4 reises nedelâ. Kursi ir bez maksas un daschcem sneedz pat waldibas pabalstu. p.

Peena zenas daschas firmas paseminajuschas no 18 uz 12 kap. par stopu. p.

Jelgawa.

Kauja pee Wornupes sahdschas 7. augustâ krituschi: 1) Kristofors Kahrka d. Berro-Berris no Jelgawas. 2) Kahrlis Jana d. Barans no Jelgawas. 3) Arturs Anscha d. Grihneiseris no Jelgawas. 4) Hoseas Godeka d. Zirulnikows no Jelgawas. 5) Augusta Petera d. Tresins no Jelgawas. 6) Michails Adama d. Karnagis no Jelgawas. 7) Kahrlis Jana d. Weinbergis no Adminas pag. 7) Kristaps Dawa d. Freibergis no Adminas pag. 9) Janis Antona d. Grihnwalds no Kr.-Wirzawas pagasta.

Par apstahkleem Baltijâ „Now. Wremje“ atkal savâ 13,814. numurâ (27. augustâ) sneedz garaku raksiu, kurâ apskata latweeschu stahwolli un Baltijas tautibu sawstarpejâs atteezibas. Raksts zildina latweeschus, kâ karstus patriotus un atsihst winu augsto kulturu.

Seedojumu wahkschana par labu kareiwjeem, ko isdara Jelgawas peestahtnê pee wiseem wilzeeneem, stahw Wina Keisariskâs Majestates Wisaugstakâ apgahdneezibâ esoschâs kara laukâ zeetuscho kareiwju un winu gimenu apgahdibas beedribas Jelgawas nodalas pahrsinâ.

Nodalas walde atrodas semneeku semes bankas Jelgawas nodalâ. Par preekschsehdetaju ir N. N. Bordonofs.

Jelgawas apgabala teesa 21. augustâ isteesaja schahdas leetas:

1) Pret wairak reises par sahdsibam sodito un wisas teesibas saudejuscho Bornsmindes pag. 43 g. w. Lihsi Dutka par 4 wistu sahdsibu Bauskâ 22. maijâ sch. g. Dutka atsinâs par wainigu, jo esot atbraukusi uz Bausku radineeku kapus apkopt un naw bijis pahrtikas. Winai peespreeda 2 g. 9 m. zeetuma, eeskaitot jau nosehdetos 2 mehn.

2) Pret wisas teesibas saudejuscho 42 g. w. Kristapu Pampi. 7. maijâ sch. g. Schanis Steinerts dsehra ar Pampi kopâ Dobeles aprinka basnizas krogâ. No kroga kahdus 100 soļus aisgahjis, tas nokrita un aismiga, bet atmostotees truhka sudraba kabatas pulksteni, ko wehlak atraba pee Pampja. Pampis leezinaja, ka pulksteni atradis uz zela netahlu no guletoja un teesa winu attaisnoja.

3) Pret Gulbenes pag. 27 g. w. Iwanu Sawizki, kas 27. maijâ sch. g. nosadsis Wilim Hermansonim Jelgawâ uz tirgus no galda baltmaisi, 10 kap. wehrtibâ Tadehl ka Sawizkis jau par sahdsibam sodits, tagad tam peespreeda wisu teesibu saudeschanu un 8 mehn. zeetuma, eeskaitot preekschsmekleschanâ pawaditos 2 mehn. un 3 nedelas.

4) Pret Auru pag. 34 g. w. Almini Ulman, dsim. Brenz, un Lihwbehrses pag. 26 g. w. Pahwilu Ulmani bija zehlis apsuhdsibu par laulibas pahrkahpschanu pirmâs wihrs Kahrlis Ulmanis. Leetu isklausija pee slehgtâm durwim un abus apsuhdsetos attaisnoja. B.

Balsis is publikas.

Muhsu awisê nesen atpakal kahdâ sinojumâ no Rigas bija teikts, ka tureenes swehru dahrsa direktors barons Oelsens kopsch kahda laika nosudis bez wehsts un ka wina weetâ direktora peenahkumus ispildot kahds Grewê kgs. — Uz scho sinojumu mums nu peesuhtits schahds paskaidrojums:

„Kâ leetpratejs es gribeju dahrsu, kuru 1. sept. 1912. g. atradu koti nolaistu preekschâ, pazelt tajâ augstumâ, kahdâ to redsam leelakâs pilsehtâs. Tas man ihsajâ laikâ deemschehl tikai pa masakai dakai isdewees, tapehz ka man, kaut gan kâ no sabeedribas eemehletam direktoram, nebij nekahdas rihzibas brihwibas, bet gan es tiku pastahwigi trauzets no kahdeem 10—15 neleetpratejeem; pee tam wehl nahza klaht, ka muhsu sabeedribas preekschneeks no wisadeem speegeem peenehma neeespehjami nepateesas tenkas. Tâ tad es 1. maijâ 1914. gadâ ar gruhtu sirdi aisgahju un aiz augschâ mineteem eemesleem pametu sawu mihkako darba lauku.

Augstzeenibâ

barons Peters von Oelsens.

Atbildigais redaktors: N. Purinsch.

Isdeweja: Sabeedriba „Latweeschu Awises“.

Печатать разрѣшается. Митава, 29 авг 1914.

Dr. med. E. Jansons,
spezialists (10)
azu slimibâs,
Rigâ, Terbatas eelâ Nr. 1.
Telefons 8738.
Peenem no 10—12 un no 5—6.

Med. feldschers
A. Beloborodows
Jelgawâ, (229)
Palejas eelâ 40, tel. 1035.

Dubulto grahmatweschanu
(pehz dasch. sist.). kâ ari zit. komerzsinibas ismahza prakt. grahmatwedis Jelgawâ, Petera eelâ Nr. 31. Peeteikschanâs ikdeenas no p. 10—12 un no 8—10 wak. Mahzibu sahkums 10. septembri 1914. g.
PB. Grahmatwesch. beigusceem isdodu apstiprinatas apleezibas. (611b)

100 strahdneezes
no 18—30 g. wezumâ atrod pastahwigu darbu Prowodnika fabrikâ, Rigâ.

Pirts slotas
pehrk wisadâ daudzumâ Dihka eelâ 11/13, Zentralpirts. (593)

Pahrdodams atahls
nopkauschanai wairakas puhraweetas. Tuwakas sinas Brahlu Maulwurfsa zementpretschu ruhpneezibâ, Jelgawâ, pee Masajeem wahrteem. (610b)

Godalgots Rigas jubilejas isstahdê 1901. g. ar sudraba medali un goda diplomu.

Kapu peeminekliu pagatawoschana

M. Brauer's
Jelgawâ, ihp. R. Götze, eepretim Jahņa basnizai un Aleksandra prospektâ Nr 6, kapu peeminekliu ruhpneeziba ar maschinu spehku. Eewehrojamâ mehrâ paleelinata raschoschanas spehja. Glihts un isturigs darbs.
Kapu peeminekli,
kâ: krusti obelisku, grahmatas, rukki u. t. t. teek pagatawoti is labakâ materiala.
Zaur slihpeschanu un puleereschanu ar jaunako sistemu maschinu palihdsibu kapu peeminekli dabu isturigu un jo glihtu isskatu. (323)

Leels krahjums dasch. kapu peeminekliu

Seltitus un neseltitus tschuguna kapu krustus.
peedahwâ par fabrikas zenam. Zeen publikas apstellejumi top jo ruhpigi un wisihsakâ laikâ ispilditi. Labakâs atsaukšmes.

Sobu ahrstneezibas skola
kursi 2½ g. Usnemti teek kursisti un kursistes ne semak, kâ ar 6 kl. isglihtibu. Personigi no 12—2 deenâ jeb raksf. skolas kanzelejâ Elisabetes eelâ 55, uz Aleksandra eelas stuhra.
(520) Direktors **Dolins.**

Photo-Artikel

Telefons 10-36
Fotografisktus aparatus un fotografisktus peederumus
peedahwâ
optikers Paul Drabe,
Kolonadu eelâ 5. — Jelgawâ. — Kolonadu eelâ 5
Leetpratejs pahrsinaschana.

„Salon de Corsets“
M-me Marie“ (81)
Jelgawâ, Leelajâ eelâ 35
Zaur scho pasinoju zeen. dahmam, ka manâ salonâ bez korsetem wehl teek no spezialistem pagatawoti preekschmeti, kas atteezas uz seeweeschu wajadsibam, kâ: kermena taisni turetaji, apakschtalsas, wisadas banbaschas pehz modeļa un ahrsta nosazijumeem.
Izgatawa nodarbosch. schinî arodâ, kâ ari labi mahziti darba spehki, dod man eespehju, katru wehleschanos ispildit. Bagatigs modernu, gatawu korsetu krahjums. Swehtdeenâs un swehku deenâs mans weikals ir slehgts

Zentralpirts
Jelgawâ, Dihka eelâ 13.
Sahkot ar 1. septembri:
Zeturtdeenâs: numuri un wannas.
Peektdeenâs: numuri un wannas, II. un III. klases.
Sestdeenâs: wisas nodalas (ari I. klase).
Swehtdeenâs lihdz pulkst. 10 no rihta: numuri un II. klase preeksch kungeem.
Tadehl ka sestdeenâs uz numureem ilgi jagaida daudz apmekletaju dehl, godajamâ publika teek luhgta, sawas ehrtibas dehl, pehz eespehjas eerastees pirmak minetâs nedelas deenâs. (613)

Pastnoju sawâm zeen. kundem un Jelgawas un apkahrines publikai, ka sawu

drehbneezibas darbnizu
esmu tagad pahrweetojis no Swehtes eelas 15
uz Salo eelu 29.

Peenemu isgatawoschanâ uz sawa aroda atteezoschos darbus un sewischki **skolneeku uniformas par paseminatâm zenam.**
Glihts darbs un laipna apkalposchana.
Augstzeenibâ
E. Sweedrs.
(598)

Sludinajums.

Dobeles aprinka **28. eezirkna pagasta teesa,** pamatodamâs uz sawu nolehmumu no 1914. g. 25. augusta un pagasta teesu Ustawa 231. p. par ziwilleetu teesu., ar scho wispahrigi dara sinamu, kâ 1914. g. nowembra 18. deenâ, pulkst. 10 no rihta schâs teesas sehdê **Wolgundes pagasta namâ** tiks apstiprinati miruschâ Kalnzeema pag. lozekla **Ansa Dambe** mantineeki mantoschanas teesibâs, kapehz uz minetu deenu teek usaizinati eerastees schâs teesas sehdê wisi miruschâ Ansa Dambe mantineeki dehl sawu teesibu aisstahweschanas, jo wehlak peeteikias mantoschanas teesibas wairs netiks eewehrotas, bet ar atstahto mantibu tiks darits pehz likuma.

Wolgundê, 25. augustâ 1914. g. № 121.

Preekschsehdetajs: **F. Asars.**
(615) Skrihweris: **Strautmans.**

Daudz laudis tschakli eet un streen,
Teem meera naw ne zaktí;
Teem ihsi paeet katra deen'
Tee dsihmê rit uz takti...
Kurp wini steidsas ta arween?
Kas wineem galwâs tâ nu leen?
Tur mums tik janosten:
Kur ween tik dsirdam eeskatees,
Tew preekschâ stahdâs tas,
Kas sen jau zitur isbeidsees,
Pee mums patlaban eewadâs
Par peemehru es peewedu,
Kas labakais ir tatschu,
Ko radis tagadin tas ween,
Kas bahbu netiz klatschu.
Daudz skaistâs modes nahzas mums
Pahr aufu galeem sadsirdet,
Bet walkâ isleetot, tas Jums
Tik Parisê un Wihnê ar
Bij tuhlit laikâ isdarams.
Par schito leetu, luhk,
Brandts reisi nikni eeskatâs,
Basaru sew atwehrdams,
Kur drehbes stipras, labas dod.
Un modes jaunakas tik rod.
Kas kaitês gan nu mums,
Ja schahds ir eeguwums!?
Kas gan schos preekus war mums leegt
Pee wina eepirktees un tam par slawu kleegt?

„Rigas Basaru“,
Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 12, Katrinas eelas stuhri.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats Grahmatr. Ekonom. Sabeedribas drukatawâ, Jelgawâ.